

Przygotowanie operacyjne w ochronie ludności

Operational preparation in civil protection

profil	ogólnoakademicki
kierunek	inżynieria bezpieczeństwa
poziom	jednolite magisterskie
program	SM-K: jednolite studia magisterskie dla strażaków w służbie kandydackiej na kierunku inżynieria bezpieczeństwa
semestr	9
forma studiów	stacjonarne
ECTS	4
koordynator	st. str. dr Wojciech Wróblewski

forma zajęć: ćwiczenia projektowe

godzin	30
wymagania wstępne	Opanowanie zagadnień z przedmiotu Przygotowanie Operacyjne w Ochronie Ludności
cele	Celem kształcenia jest nabycie:- - wiedzy na temat wymogów prawa międzynarodowego i krajowego odnoszących się do ochrony ludności, - podstawowej wiedzy z zakresu struktur, zadań i warunków funkcjonowania systemu ochrony ludności, - wiedzy na temat Zarządzania Kryzysowego (w tym plany ZK) - wiedzy na temat korelacji planów zarządzania kryzysowego z planami ratowniczymi z obszaru powiatu i województwa, - wiedzy na temat planowania wsparcia działań ratowniczych w trybie współdziałania systemów i podmiotów ratowniczych, - nabycie umiejętności praktycznego wykorzystania planów zarządzania kryzysowego oraz planów ratowniczych, - nabycie umiejętności prawidłowej analizy i oceny zagrożeń, ich następstw i tendencji rozwoju, - nabycie umiejętności oceny przygotowania terenu, obiektu i budynku do działań ratowniczych, - nabycie umiejętności planowania reagowania ratowniczego,
metody	Ćwiczenia projektowe z wykorzystaniem technik aplikacyjnych oraz SI
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu

literatura podst.	1. Lipiński S. (red), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Verlag Dashofer, Warszawa 2005-17. 2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. Nr 83, poz. 540). 3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (Dz.U. Nr 83, poz. 541). 4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej (Dz.U. Nr 83, poz. 542). 5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego, oraz sposobu ich funkcjonowania (Dz.U. Nr 226, poz. 1810). 6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 508). 7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek (t.j.: Dz.U.2013.709). 8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz.U. 1992 Nr 54 poz. 259). 9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. 2011 Nr 46 poz. 239). 10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów (Dz.U. Nr 94, poz. 598, ze zm.). 11. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 191). 12. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 603, 960). 13. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1166 ze zm.). 14. Zarządzenie Nr 78 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (M.P. z 2014 r. poz. 926).
literatura uzupeł.	1. Ferenc A., Zintegrowany system ratowniczy w Polsce, Wydawnictwo Promotor, Warszawa 2006. 2. Gula P., Powiadamianie i dysponowanie w ratownictwie medycznym, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2009. 3. Kowalkowski S., Użycie pododdziałów ratownictwa inżynierskiego w akcjach ratowniczych, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2007. 4. Laurowski T., Vademecum ochrony przeciwpożarowej, Wydawnictwo KaBe, Krosno 2006. 5. Lisiecki M. (red), Zarządzanie bezpieczeństwem - wyzwania XXI wieku, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej, Warszawa 2008. 6. Skoczylas J.J., Prawo ratownicze, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2007. 7. Wołęjszo J. (red), Instytucjonalizacja i optymalizacja hierarchicznego modelu matryc bezpieczeństwa publicznego oraz systemu zarządzania zasobami i działaniami ratowniczym? tom 2 „Aspekty prawne i praktyczne funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce”, Wyd. WSZIP, Warszawa 2012.
weryfikacja efektów	Projekt

treści	efekty	godziny
Struktura, zadania i warunki funkcjonowania systemu ochrony ludności. Założenia funkcjonowania systemu w okresie pokoju, wojny i kryzysu.	K02,U07,W11,W12	3
Mechanizmy oraz organizacje międzynarodowe zajmujące się ochroną ludności. Zasady organizacji i koordynacji międzynarodowych działań ratowniczych.	K03,U02	3
Wymogi prawa międzynarodowego i krajowego, cele zadania obrony cywilnej. Kierowanie obroną cywilną. Utrzymanie formacji OC. Indywidualna i zbiorowa ochrona ludności.	K02,K03,U02,W07	3

Samoobrona ludności. Powszechność szkoleń.	K02,K03,U02,W12	3
Podstawy prawne zarządzania kryzysowego. Procesy związane z planowaniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego. Ujęcie systemowe zarządzania kryzysowego.	K01,K02,K03,U02,W06,W07,W12	4
Pojęcie i rodzaje działań i technik operacyjnych. Rozpoznanie, prognozowanie, odtwarzanie sytuacji wywołanych zagrożeniami.	K01,K03,U02,U04,W07	3
Planowanie operacyjne w ratownictwie. Analiza i ocena zagrożeń, ich następstw i tendencji rozwoju. Analiza dla oceny zabezpieczenia operacyjnego obszaru chronionego. Ocena przygotowania terenu, obiektu i budynku do działań ratowniczych	K01,U02,U04,W06	4
Planowanie reagowania ratowniczego. Planowanie wsparcia działań ratowniczych w trybie współdziałania systemów i podmiotów ratowniczych.	K03,U02,U04,W07,W12	4
Inspekcje gotowości operacyjnej podmiotów ksrg. Procedura kontroli i kryteria oceny stanu gotowości operacyjnej jednostki ochrony przeciwpożarowej.	K01,K02,U02,W12	3

forma zajęć: wykład

godzin	30
wymagania wstępne	Opanowanie zagadnień z przedmiotu Przygotowanie Operacyjne w Ochronie Ludności
cele	Celem kształcenia jest nabycie: - wiedzy na temat wymogów prawa międzynarodowego i krajowego odnoszących się do ochrony ludności, - podstawowej wiedzy z zakresu struktur, zadań i warunków funkcjonowania systemu ochrony ludności, - wiedzy na temat Zarządzania Kryzysowego (w tym plany ZK) - wiedzy na temat korelacji planów zarządzania kryzysowego z planami ratowniczymi z obszaru powiatu i województwa, - wiedzy na temat planowania wsparcia działań ratowniczych w trybie współdziałania systemów i podmiotów ratowniczych, - nabycie umiejętności praktycznego wykorzystania planów zarządzania kryzysowego oraz planów ratowniczych, - nabycie umiejętności prawidłowej analizy i oceny zagrożeń, ich następstw i tendencji rozwoju, - nabycie umiejętności oceny przygotowania terenu, obiektu i budynku do działań ratowniczych, - nabycie umiejętności planowania reagowania ratowniczego,
metody	Wykład tradycyjny z wykorzystaniem techniki multimedialnej przekazu informacji, technik współpracy z SI, wykorzystanie technologii aplikacyjnych
praca własna	Studiowanie literatury.

literatura podst.	1. Lipiński S. (red), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Verlag Dashofer, Warszawa 2005-17. 2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. Nr 83, poz. 540). 3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (Dz.U. Nr 83, poz. 541). 4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej (Dz.U. Nr 83, poz. 542). 5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego, oraz sposobu ich funkcjonowania (Dz.U. Nr 226, poz. 1810). 6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 508). 7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek (t.j.: Dz.U.2013.709). 8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz.U. 1992 Nr 54 poz. 259). 9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. 2011 Nr 46 poz. 239). 10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów (Dz.U. Nr 94, poz. 598, ze zm.). 11. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 191). 12. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 603, 960). 13. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1166 ze zm.). 14. Zarządzenie Nr 78 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (M.P. z 2014 r. poz. 926).
literatura uzupeł.	1. Ferenc A., Zintegrowany system ratowniczy w Polsce, Wydawnictwo Promotor, Warszawa 2006. 2. Gula P., Powiadamianie i dysponowanie w ratownictwie medycznym, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2009. 3. Kowalkowski S., Użycie pododdziałów ratownictwa inżynierskiego w akcjach ratowniczych, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2007. 4. Laurowski T., Vademecum ochrony przeciwpożarowej, Wydawnictwo KaBe, Krosno 2006. 5. Lisiecki M. (red), Zarządzanie bezpieczeństwem - wyzwania XXI wieku, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej, Warszawa 2008. 6. Skoczylas J.J., Prawo ratownicze, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2007. 7. Wołęjszo J. (red), Instytucjonalizacja i optymalizacja hierarchicznego modelu matryc bezpieczeństwa publicznego oraz systemu zarządzania zasobami i działaniami ratowniczym? tom 2 „Aspekty prawne i praktyczne funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce”, Wyd. WSZIP, Warszawa 2012.
weryfikacja efektów	Egzamin

treści	efekty	godziny
Struktura, zadania i warunki funkcjonowania systemu ochrony ludności. Założenia funkcjonowania systemu w okresie pokoju, wojny i kryzysu.	K02,K04,K07,W12	3
Mechanizmy oraz organizacje międzynarodowe zajmujące się ochroną ludności. Zasady organizacji i koordynacji międzynarodowych działań ratowniczych.	K03,U01,U05,U06,W06,W07	3

Wymogi prawa międzynarodowego i krajowego, cele zadania obrony cywilnej. Kierowanie obroną cywilną. Utrzymanie formacji OC. Indywidualna i zbiorowa ochrona ludności.	K01,K02,K03,U02,U06,U16,U18,U23,U24,U25,U27,W07,W12	4
Samoobrona ludności. Powszechność szkoleń.	K02,U02,U29,U30,U31,U32,U33,U35,U39,W07,W08,W09,W12	3
Podstawy prawne zarządzania kryzysowego. Procesy związane z planowaniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego. Ujęcie systemowe zarządzania kryzysowego.	K02,K03,U04,U40,W06,W07,W13,W15,W17,W25	3
Pojęcie i rodzaje działań i technik operacyjnych. Rozpoznanie, prognozowanie, odtwarzanie sytuacji wywołanych zagrożeniami.	K01,K03,U02,U04,W06,W12,W26,W27	3
Planowanie operacyjne w ratownictwie. Analiza i ocena zagrożeń, ich następstw i tendencji rozwoju. Analiza dla oceny zabezpieczenia operacyjnego obszaru chronionego. Ocena przygotowania terenu, obiektu i budynku do działań ratowniczych.	K02,U02,U04,W12,W28,W30	4
Planowanie reagowania ratowniczego. Planowanie wsparcia działań ratowniczych w trybie współdziałania systemów i podmiotów ratowniczych.	K01,K02,K03,U02,U04,W06,W30,W31	4
Inspekcje gotowości operacyjnej podmiotów ksrg. Procedura kontroli i kryteria oceny stanu gotowości operacyjnej jednostki ochrony przeciwpożarowej.	K01,K02,U04,W12,W32	3

realizowane efekty

W06	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu identyfikacji, analizy, oceny i hierarchizacji ryzyka w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa, analizy niezawodności i skuteczności elementów systemów bezpieczeństwa
W07	Zna i rozumie podstawy telekomunikacji, systemów i sieci telekomunikacyjnych oraz organizacji łączności i alarmowania w działaniach ratowniczych, a także do celów zarządzania kryzysowego
W08	Zna i rozumie zagadnienia w zakresie wykorzystania danych SIP/GIS w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa
W09	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu rozpoznawania i identyfikowania oraz przyczyn zjawisk niepożądanych w szczególności zagrożeń pożarowych, wybuchowych, zagrożeń związanych z awariami przemysłowymi i klęskami żywiołowymi oraz modeli rozprzestrzeniania się zagrożeń; a także zagadnień o sposobach zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz sposobach i środkach gaszenia pożarów, a także likwidacji skażeń

W11	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące przyczyn powstawania zagrożeń, niebezpiecznych zdarzeń i ich analizowania z uwzględnieniem wskaźników ekonomicznych, społecznych i profilaktycznych bezpieczeństwa
W12	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu budowy i działania technicznych systemów zabezpieczeń obiektów, obszarów i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury krytycznej, a także wiedzę o materiałach i zasadach ich doboru do zastosowań technicznych
W13	Zna i rozumie zagadnienia o zasadach planowania, organizowania, przeprowadzenia i kontrolowania działań
W15	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu prawidłowości i problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym oraz rozpoznawania działań obejmujących sytuacje kryzysowe
W17	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu ratowania zagrożonego życia, mienia i środowiska
W25	Zna i rozumie zagadnienia w zakresie prawa krajowego i międzynarodowego dotyczącą ochrony ludności, zarządzania i reagowania kryzysowego, działań ratowniczych, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, współpracy z administracją publiczną oraz międzynarodowej współpracy ratowniczej
W26	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu zasad funkcjonowania PSP oraz krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i innych systemów ratowniczych
W27	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu przepisów i procedur obowiązujących w ochronie przeciwpożarowej
W28	Zna i rozumie zagadnienia niezbędne do podejmowania decyzji z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, prawnych, administracyjnych i logistycznych – w warunkach zagrożenia, niebezpiecznego zdarzenia i stresu
W30	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące aspektów prawnych z zakresu praw i obowiązków kierującego działaniami ratowniczymi, stanu wyższej konieczności i stosowalności w takich przypadkach Kodeksu Postępowania Administracyjnego, współpracy z innymi służbami i organami administracji publicznej
W31	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania jakością
W32	Zna i rozumie społeczne, kulturowe, polityczne i etyczne procesy na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym i ich wpływ na problemy bezpieczeństwa
U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, powiązywać z sobą, dokonywać ich krytycznej analizy i interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie
U02	Potrafi stosować terminologię i język techniczny, korzystać z metod symulacyjnych, porozumiewać się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych
U04	Potrafi wykonywać analizy bezpieczeństwa i ryzyka oraz w oparciu o nie zarządzać bezpieczeństwem i ryzykiem
U05	Potrafi kontrolować przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym kontrolować warunki pracy i standardy bezpieczeństwa
U06	Potrafi planować logistycznie z wykorzystaniem podstawowych zasad ekonomii
U07	Potrafi opracować dokumentację związane z planami i organizacją działań ratowniczych, operacyjno-technicznym zabezpieczeniem terenu i obiektów, organizacją szkoleń i ćwiczeń, a także identyfikować systemy bezpieczeństwa technicznego obiektów, obszarów i infrastruktury krytycznej
U16	Potrafi napisać sprawozdanie z przeprowadzonych działań
U18	Potrafi tworzyć plany ratowniczo-gaśnicze
U23	Potrafi wykorzystać poznane metody i modele matematyczne — w razie potrzeby odpowiednio je modyfikując — do analizy i rozwiązywania zadań z inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa
U24	Potrafi zaproponować ulepszenia (usprawnienia) istniejących rozwiązań technicznych stosowanych w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa

U25	Potrafi formułować, symulować i testować hipotezy związane z zadaniami inżynierii bezpieczeństwa i prostymi problemami badawczymi występującymi w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa
U27	Potrafi rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem jakością w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa
U29	Potrafi analizować i interpretować dane statystyczne, używać metod, narzędzi statystyki i wnioskować statystycznie
U30	Potrafi identyfikować parametry systemów bezpieczeństwa, ich projektowania, testowania, wdrażania i potrafi przeprowadzić kontroling systemów bezpieczeństwa
U31	Potrafi pozyskiwać, aktualizować dane SIP i wykorzystywać dane SIP/GIS w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa
U32	Potrafi ocenić prawidłowość i problemy związane z zarządzaniem kryzysowym; rozpoznawaniem działań obejmujących sytuacje kryzysowe; diagnozowaniem zagrożeń uwzględniających wskaźniki ekonomiczne, społeczne i profilaktyczne bezpieczeństwa
U33	Potrafi określić cele działań zgrupowań i zespołów zadaniowych w sytuacjach zagrożeń i niebezpiecznych zdarzeń; organizować i prowadzić działania w sytuacjach kryzysowych oraz podczas zagrożeń i niebezpiecznych zdarzeń wpływających na poziom bezpieczeństwa
U35	Potrafi korzystać z modeli matematycznych i fizycznych rozwoju i rozprzestrzeniania się pożarów i wybuchów oraz dyspersji gazów
U39	Potrafi przygotować i przedstawić prezentację na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą przedstawionej prezentacji
U40	Potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem; jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu, ocenić czasochłonność zadania, kierować małym zespołem w sposób zapewniający realizację zadania w założonym terminie
K01	Jest gotów do opisu i interpretacji wyników prac własnych, odpowiedzialnej i rzetelnej analizy i oceny wyników prac własnych
K02	Jest gotów do formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa oraz komunikatywnego ich przekazania w sposób powszechnie zrozumiały
K03	Jest gotów do ciągłego doskonalenia się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych
K04	Jest gotów do uwzględnienia pozatechnicznych aspektów i skutków działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne
K07	Jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i działania na rzecz przestrzegania i rozwoju tych zasad